UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Ad lege[m] Iulia[m] repetundarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

ſcriptura notarij. Ita intelligit Rich. Malum.ꝛ ita etiã videtur ſen-
c tire iſta glo. Not. etiam[c] quod † licet ſuperuenerit dignitas, tamen
2 quantum ad modum procedendi inſpicitur tempus quo eſt com-
miſſum maleficium. Dixi in l.j.ff.de pen.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Si quis decurio. Vide quod in materia huius l. dixi
poſt Bart. in l. impuberi. §.j. de fal. ꝛ quod not. Barto. in l. vniuer-
ſas. hic alleg. in gl.
b ALEX. ¶ Scriptura notarij. Not. quando notarius poſſit tor-
queri, ſi dicit ſe amiſiſſe protocollum. vide Bald. in rub. de fi. inſtr.
verſi. quero, dixi, ꝛc.
c ALEX. ¶ Not. etiam. Adde quod Bal. de pact. Conſt. in ver. in
nomine Chriſt. dicit ſi anciani alicuius iurauerũt tenere aliquam
credentiam ꝛ aliquis eorum releuat in damnum communitatis,
quod debet ab officio remoueri, ꝛ quandocunque imponitur hic
pena remotionis durãte officio poteſt agi de crimine. Nam ſi ex-
pectaremus finem officij, fieret amotio, vt. s. ad leg. iul. rep. l. iube-
mus. Que autem dicatur credentia, dixi in l. lucius. de fidei. Et ad
predicta bene facit tex. no. ꝛ ibi Bal. in c.j. qui. mo. feu. amit.

LEX XXII.

Vbi falſi. In queſtione falſi, vtrique parti incum-
bit onus probandi, ꝛ eius pena eſt pe-
na mortis, vel deportationis. h. d.

LEX XXIII.

Damnus. Quocunque modo falſum committatur,
poteſt de eo ciuiliter, ꝛ criminaliter agi. h.
d. hec lex cum ſeq. Not. tex. ibi rationes priuatas. Vide gl.
1 ſuper verbo. Ex hac gl. cum text. no. duo. † Primo ad hoc vt quis
incidat in penam falſi, requiritur quod illud falſum, quod fecit, ali-
a cui noceat.[a] Secundo not. quod ſufficit quod noceat † quo ad ſe-
2 miplenam prob. vel ad aliquale indicium, vt hic vides. Quod fa-
cit ad q. vtrum teſtis, qui depoſuit non iuratus, vel die feriato, ita
quod nõ valeat eius dictum poſſit condemnari de falſo. De quo
plene dic vt l. ſi quis legatum in prin. ff. eo. quod tene menti, ꝛc.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Noceat. Adde quod licet non noceat, ſufficit ꝙ po-
tuerat nocere. l. ſi falſo. s. eo. ꝛ in l. qui veluti. s. eod. ꝛ hic adde tex. ꝛ
ibi Bar. in l.j. §. in rationibus. ff. eo. ꝛ vide Bal. in addi. ſpe. in titu.
de exec. ſen. in iiij. co. vide Imo. in l. ij. §.j. ff. quemad. teſta. ape. adde
quod Pau. de caſt. conſi. cj. conſuluit per hanc gl. quod falſificans
poſtes libri ſui priuati non ſit puniendus. Cui adde de falſificante
priuatam ſcriptur. Bal. conſi. cxxiij. lib.j. P. PAV. P. ¶ Alicui no-
ceat. Vide Sozi. conſi. ciiij. ꝛ conſ. ſe. Pau. de Caſtr. conſi. clj. Alex.
conſi. lxxix. col. fi. ꝛ conſil. lxxviij. vol.j. Sand. in trac. male. in rub. de
fal. col. fi. Feli. in c.j. col. ij. verſi. fallit ſecundo extra de preſcri.

a De his qui ſibi adſcribunt in teſtamento.[a] Rubr. XXIII.

ADDITIO.

a AND. BARB. ¶ Et vide conſi. Bart. incipiens, quidam filiusfa.
preſbyter, adſcripſit ſuo patri legatum, notarius exiſtens. vide pro
iſto titu.

LEX I.

a Quanquam.[a] No. ex hoc titu. quod notarius
non poteſt cõficere inſtrumẽtum
* ad ſui vtilitatem, * quod tene menti.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Quanquam. Adde Bart. in l. filius. §. ſequens. ꝛ in l. ſi
pater in fi. ff. de fal.
* CLAVD. DE SEISS. ¶ Ad ſui vtilitatem. Quid autem ſi
ſpecialiter non concernat commodum ſuum, ſed in vniuerſo: puta
quia teſtator inſtituit proximiores, ꝛ ſcribẽs ſit de illis, vide Aret.
conſi. lxxxviij. in j. dubio.

De falſa moneta. Rubr. XXIIII.

LEX I.

a Si quis.[a] Not. tex. iſtius l. in fi. dicit quod etas
pupillorum quicquid videt ignorat.
Item not. ex glo. quod ille poteſt cudere monetam, qui
habet ex priuilegio principis, ꝛ forte illud priuilegium
conceſſum priuatis non valeret, ſed ſolum cõceſſum communita-
tibus, ideo illi de Fliſco, qui faciunt cudi florenos, non poſſunt.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Si quis. Hec lex eſt notabilis, ideo ad multa ſignatur,
maxime ad id, quod no. Bar. in l.j. de fabri. lib. xij. Sed an alchimi-
ſta puniatur, vide An. de Iſer. Bal. in c.j. que ſint regalia, ꝛ ibi etiã
refert. Old. cõſuluiſſe: q2 ſi expẽditur tantũ pro tãto, ꝛ tale pro tali,
ſine alijs falſificationibus, nõ punitur. ꝛ vide in c. quãto. de iureiu.

Ad legem Iuliam repetundarum. Rubr. XXVII.

LEX I.

a Vt vnius.[a] vides ergo quomodo tenentur iu-
dices pro officialibus ſuis, vel pro fa-
milia ſua. Dixi ibi. s. de aſſeſſor. in l. ſi poſt depoſitã. Dic
vt ibi, ꝛ l. cum ſi exhibuiſſent. ff. de pub. quod. not.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Vt vnius. Bar. in l. qui iuraſſe in prin. ff. de iureiu. alle.
l. fi. huius ti. coniuncta. l. merito. ff. pro ſocio.

Quando ciuilis actio criminali præiudicet. Rubr. XXXI.

LEX VNICA.

1 ☞ Actio criminalis que dicatur, ꝛ que ciuilis, ꝛ qũo intentatur.
2 Actio ciuilis ex delicto quando dicitur proſequi rem familiarem,
quando eſtimationem damni, ꝛ quando vindictam.

A Pleriſque. Diuiditur in duas partes. Pri-
mo ponit vnum dictũ. Secun-
do illud exemplificat per multa exempla. Secunda ibi,
ſic deniq;. ꝛ breuiter hoc intendit, Quãdo ex vno facto
oritur criminalis, ꝛ ciuilis actio, que proſequitur rem familiarem,
poteſt actor intentare vtranque non ſimul, ſed vnã poſt aliam. h. d.
Ad euidentiam huius l. debes ſcire tu iuuenis, quod actio crimi-
1 nalis † dicitur illa, per quã venit applicãdum aliquid fiſco, vel vin-
dicta in corpus, ita quod parti nihil applicatur. Actio ciuilis di-
citur illa per quam aliquid petitur applicari parti, vt ff. de ſepul.
2 vio. l. iij. ꝛ ꝙ ibi no. Itẽ debes ſcire † quod actio ciuilis, que ex deli-
a cto deſcẽdit, quandoq; dicitur proſequi rem familiarem.[a] quod eſt
ſecundũ veram opin. quando agitur ad eſtimationẽ alicuius dãni,
vel intereſſe licet illud duplicetur, vel quadruplicetur, non curo.
Exemplum in actione furti, nã in actione furti duplicatur eſtima-
tio rei, vel intereſſe. Item in actione legis. Aquilie, ꝛ ſimili, quan-
doq; proſequitur vindictam, vt quando cõpetit ad eſtimationem
iniurie, vt in actione iniuriarũ, vel ſepulchri violati, licet enim ille,
qui recepit alapã, nullum paſſus ſit damnũ, tamẽ agit iniuriarum
ad vindictam iniurie ſue. Hoc premiſſo, venio ad caſum. In hoc
principio op. ꝛ videtur quod vna actione electa non poſſit redire
b ad aliã, vt l. pretor edixit. §.j. ff. de iniu. Sol. Quãdo ciuilis[b] ꝛ crimi-
nalis cõpetit ad vindictã, tunc vna electa nõ poteſt redire ad aliã,
vt ibi, ſed quando vna competit ad vindictã, alia proſequitur rem
familiarem, tunc lex noſtra procedit. Sed cõtra hoc opp. ff. de pu-
bli. iudi. l. interdum. Solu. Hec eſt vera, licet vtraque poſſit inteta-
ri. tamen nõ ſimul, ſed poſt vnã intentatam, poteſt redire ad aliam.
3 Tria ergo habes † in ſumma colligere ex lege iſta, ꝛ ex iſta materia.
Primo quod eſt in electione actoris quã eligat prius, ciuilem, an
criminalem, vt hic, ꝙ eſt verum, preterquam in lege Corn. de ſica.
ꝛ in actione iniuriarũ. Non enim debet pretor permittere vt prius
proponatur actio iniuriarũ, per quam preiudicaretur legi Corn.
de ſica. vt l. pretor edixit. §.j. ff. de iniu. ſecundum Iac. de Are. licet
gl. ibi aliter intelligat. Item predicta ſunt vera, quando duo iudi-
cia mouẽtur ab eodem, ſecus ſi vnum ab vno, aliud ab alio. Tunc
enim non eſt locus electioni: ſed prefertur actio criminalis. Et iſta
eſt materia l. fi. s. de ord. iu. Item predicta ſunt vera, quãdo crimi-
nalis ꝛ ciuilis preponuntur per ſe principaliter, ſecus ſi vna prin-
cipaliter, alia incidenter, tunc iſta eſt materia. l.j. ꝛ ij. s. de ord. iu. s.
de adul. l. quoniam ꝛ ad l. fla. de pla. l. preſes. Secundo habetis no-
4 tare ex l. iſta, ꝛ ex eo quod † dixi. s. in ſolutio. contrariorum, ꝙ ciui-
lis ꝛ criminalis nõ poteſt intentari ſimul ꝛ ſemel in eodem libello,
quod intellige verum, quando vtrũq; petitur, per modum actio-
nis principaliter intẽtate, ſed ſi aliquis accuſatur criminaliter, per
iudicis officium petitur reſtitutio rei ex equitate poſſet hoc fieri,
vt l. interdum. §. qui furem. ff. de fur. ꝛ l. iij. §. ſi dicantur. ff. fini. reg.
5 Dixi plene in l. defuncto. §.j. ff. de pub. iud. † Tertio not. quod poſt
intentatum vnum ex iſtis iudicijs, poteſt aliud intentari. Quod
intellige verum, ſi primum iudicium ſit finitum abolitione, vel ſen-
tentia condemnatoria, ſed ſi eſſet finitum per ſententiam abſolu-
toriam, tũc fuit opi. inter Pla. ꝛ gl. noſtras. Dy. tamen in c. nullus
pluribus. extra de re iur. li. vj. ꝛ idem omnes doc. moderni videtur
diſtinguere, aut abſolutoria eſt lata ſuper facto, ꝛ parit exceptio-
nem rei iud. in alio. Aut ſuper iure, ꝛ tunc ſecus. Quod dic vt ple-
niſſime iſtam materiam tractaui in l. ij. §.j. ff. vi bon. rapt.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Rem familiarem. Quando actio ciuilis deſcendens
ex delicto dicatur proſequi rem familiarem ꝛ quando vindictam,
per Bart. in l. v. ff. de iniur.
b ALEX. ¶ Solu. qñ ciuilis. Qñ actio ciuilis concurrat cum cri-
minali. vide per Bart. in l. ij. circa princ. ff. vi bo. rap. ꝛ in l. pen. ff. de
calum. ꝛ vide caſum no. in l.j. s. de iu. per Bal. vbi quid iuris ſi pars
pena applicetur fiſco, ꝛ pars parti, an poſſit cumulari: per Sal. in
l. ſi quis ad ſe fundum. s. ad l. Iul. de vi.

De iniurijs